

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/10/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716202178
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6716202178.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: G. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. X, XXX XX F., prechodne bytom G. XXXX/XXX, XXX XX V., právne zastúpený: Mgr. Juraj Janco, advokát, Mierové nám. 52/6, 019 01 Ilava, proti žalovanej: G. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. M. D. XX, XXX XX F., o zaplatenie sumy 600,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 20. 09. 2016, č. k. 18C/41/2016 - 68, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu v prvom výroku v časti výšky povolených splátok m e n í
tak, že žalovaná zaplatí dlh v splátkach po 25,- eur mesačne, splatných od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 20. dňa v tom ktorom mesiaci, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo len jednej splátky.

II. Rozsudok okresného súdu v treťom výroku o trovách konania p o t v r d z u j e .

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I/

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 594,96 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 13. 11. 2015 do zaplatenia, pričom súd p o v o ľ u j e žalovanej zaplatiť dlh v splátkach po 10,-- € mesačne, splatných od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo len jednej splátky.

II/

V prevyšujúcej časti sa žaloba žalobcu z a m i e t a .

III/

Žalobcovi sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 % za zaplatený súdny poplatok, žalobcovi sa n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania za právne zastúpenie.“

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca uhradil platby výživného za mesiace apríl, máj, jún 2015 po 200,- eur, čo spolu činí 600,- eur, t. j. v čase, keď už nebol povinný platiť výživné na žalovanú. Na strane žalovanej tak vzniklo bezdôvodné obohatenie, t. j. majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu. Žalobca nerozporoval, že niektoré platby výživného boli uhrádzané oneskorene, uviedol ako dôvod oneskorenej platby výplaty od zamestnávateľa. Okresný súd poukázal na to, že táto okolnosť sama o sebe neodôvodňuje, ani neospravedlňuje oneskorené platby výživného, a preto súd započítaciu námietku zo strany žalovanej považoval za dôvodnú vo výške 5,04 eur, a tak oprávnený nárok žalovaného činí 594,96 eur. Žalobca vyzval žalovanú na plnenie listom zo dňa 23.

10. 2015, v ktorom poskytol žalovanej lehotu na plnenie do 15 dní od doručenia výzvy. Žalovanej bola výzva doručená dňa 28. 10. 2015 prostredníctvom matky žalovanej. Lehota na plnenie uplynula dňom 12. 11. 2015. Keďže žalovaná dlh neuhradila, dostala sa do omeškania s plnením peňažného dlhu, kedy v súlade s predpismi občianskeho práva patrí žalobcovi nárok na úrok z omeškania. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne od 13. 11. 2015 do zaplatenia, ktorý bol vyčíslený v súlade s predpismi občianskeho práva. Žalovanej žalovanú pohľadávku povolil súd splácať v 10,- eur mesačných splátkach na žiadosť žalovanej, pričom konštatoval, že za súčasnej situácie na strane žalovanej, táto nie je schopná uhradiť celý dlh naraz, bez vážneho finančného ohrozenia žalovanej a jej rodiny. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 a § 257 CSP. S prihliadnutím na predmet sporu a pomery sporových strán dospel okresný súd k záveru, že sú splnené dôvody hodné osobitného zreteľa, a preto nepriznal súd žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu. Konštatoval, že podaná žaloba je v zásade netypickou pre „sporové konanie“. Je neobvyklé, aby rodič žiadal od dieťaťa vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúce v „preplatení výživného“, hoci je treba prisvedčiť žalobcovi, že v súlade s právnymi predpismi má nárok na žalobou uplatnený dlh. Žalovaná bola nútená za účelom finančnej výpomoci svojej matke nájsť si zamestnanie popri štúdiu, čo jej neumožnilo plnohodnotne sa venovať štúdiu. Súd konštatoval, že nebol preukázaný žiaden dôkaz o tom, že by žalovaná žila neusporiadaným životom a len vlastným ľahostajným prístupom došlo k tomu, že opakovane študuje vysokú školu. Príprava na budúce povolanie štúdiom na vysokej škole svedčí skôr o zodpovednom prístupe žalovanej k zabezpečeniu svojej budúcnosti. Taktiež čo sa týka súčasného príjmu žalovanej, súd nezistil, že by s týmto nakladala ľahkovážnym spôsobom. Príjem, ktorý dosahuje využíva na zabezpečenie vlastnej výživy, pomoc v domácnosti matke a bratovi, ktorý je ešte školopovinný, nepľnoletý a nemalé náklady má spojené práve so štúdiom na vysokej škole externou formou. Ďalej okrem iného poukázal na to, že žalobca konfliktný vzťah s matkou žalovanej preniesol aj vo vzťahu k žalovanej, kedy ako otec žiada od žalovanej súdnu cestu dlh, titulom bezdôvodného obohatenia. Upravený styk otca s deťmi žalobca nerealizoval. Žalovaná oprávnené poukázala na to, že ešte v roku 2009 žalobca neuhradil jednu platbu na výživnom, ktorú platbu by bolo možné započítať na uvedenom dlhu. Žalobca opäť len formálne až v konaní pred súdom vzniesol námietku premlčania a v podstate ani nevyvinul snahu zistiť, či táto požiadavka žalovanej je vôbec oprávnená. Žalobca len formálne deklaroval vôľu dohodnúť sa so žalovanou mimosúdnou cestou, avšak reálne žiadne úkony k tomu nevykonával. Ďalej súd poukázal na to, že pri náhrade trov konania žalobcovi okresný súd posudzoval aj účelnosť vynaložených trov, a teda sa zaoberal aj otázkou, či bolo nevyhnutné právne zastúpenie žalobcu v tomto konaní. Z obsahu samotnej žaloby nevyplýva, že by vec po skutkovej alebo dôkaznej stránke znamenala zložitú kauzu. Žalovaná vznik dlhu nenamietala, žiadala o vyporiadanie dlhu s prihliadnutím na svoju súčasnú rodinu a finančnú situáciu. S prihliadnutím na charakter, obtiažnosť a časovú náročnosť úkonov právnej služby, okresný súd dospel k jednoznačnému záveru, že právne zastúpenie žalobcu v tomto konaní sa javí zjavne neúčelné. S prihliadnutím na všetky tieto okolnosti súd potom priznal žalobcovi nárok na náhradu za zaplatený súdny poplatok vo výške 100%, avšak nepriznal mu nárok na náhradu trov právneho zastúpenia.

3. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, a to voči výroku I/ a III/. Nesúhlasil s tou časťou rozsudku, kde súd povolil žalovanej splácať dlžnú sumu v splátkach po 10,- eur mesačne, ako aj s tou časťou, kde okresný súd nepriznal náhradu trov konania. Namietal, že okresný súd neprístupoval k sporovým stranám rovnako a tým porušil princíp rovnosti strán. Namietal ďalej, že závery súdu o obvyklosti, či neobvyklosti žaloby sú podľa jeho názoru irelevantné. Jedinou relevantnou skutočnosťou je zrušenie vyživovacej povinnosti. Vo vzťahu k povoleniu splátok vo výške 10,- eur mesačne (pri ktorých žalovaná zaplatí istinu dlhu za 5 rokov) poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax súdov. Má za to, že za primeranú dobu sa považuje v zásade jeden rok, najviac však tri. Dlhšia doba predstavuje neúmerne zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. Tak nízke splátky, ako určil okresný súd, zasiahnu neprimeraným spôsobom do práv žalobcu. Príjem žalovanej je v súčasnosti 405,- eur mesačne, nemá žiadne dlhy, a teda je v jej možnostiach splatiť dlh naraz, resp. v kratšom čase a vyšších splátkach, než určil súd, a to vo výške najmenej 50,- eur mesačne. Rozhodnutie okresného súdu ohľadom nepriznania náhrady trov právneho zastúpenia žalobcovi, považoval za nesprávne a nezákonné s tým, že okresný súd si v jeho odôvodnení odporuje, keď na jednom mieste uvádza, že ide o žalobu neobvyklú a na inom miestne tvrdí, že právne zastúpenie v uvedenej veci bolo zjavne neúčelné, pretože nešlo o zložitú kauzu a zastúpenie bolo neúčelné. Podľa jeho názoru bolo právne zastúpenie účelné, pretože žalobca, ktorý nemá právnické vzdelanie sa domohol prakticky celej svojej pohľadávky v spore, ktorý bol nútený iniciovať len vzhľadom na postoj protistrany. Súadne rozhodnutie v tejto časti považuje za arbitrárne, neodôvodnené a rovnako ako pri splátkach z neho vyplýva určitá predpojatosť

súdu voči žalobcovi, ktorá narúša princíp rovnosti strán. Žalobca v súčasnosti dlhodobo žije v Ilave, a preto je pochopiteľné, že na zastupovanie v uvedenej veci si zvolil advokáta so sídlom v Ilave a nie inde.

4. Vyjadrenie žalovanej k odvolaniu nebolo podané.

5. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v prvom výroku v časti, kde súd povolil žalovanej zaplatiť žalobcovi žalovanú pohľadávku v 10,- eur splátkach podľa § 388 CSP zmenil tak, že súdom uloženú povinnosť je žalovaná povinná splniť v 25,- eur mesačných splátkach. Zároveň rozsudok okresného súdu v treťom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

6. Podľa ust. § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Odvolací súd na odvolanie žalobcu preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie o povolení splácania súdom uloženej povinnosti žalovanej, postupne v pravidelných mesačných splátkach po 10,- eur a rozsudok okresného súdu v časti o povolení splátok žalovanému vo výroku I. zmenil (§ 388 CSP), nakoľko odvolanie žalobcu je v tejto časti čiastočne dôvodné. V zmysle ust. § 232 ods. 3 CSP platí, že lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku a iba v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu lehotu. Žalobcovi treba dať za pravdu v tom, že splátky vo výške 10,- eur, tak ako to určil okresný súd sú neprimerane nízke, pri ktorých žalovaná zaplatí istinu dlhu za päť rokov. Splátky vo výške 10,- eur, tak ako to určil okresný súd, neprimeraným spôsobom zasiahnu do práv žalobcu. Úhrada istiny spolu s príslušenstvom by v takom prípade trvala dobu presahujúcu súdnou praxou zaužívanú, ktorá je jeden rok a maximálne však tri roky.

8. Odvolací súd preskúmaním spisu dospel k záveru, že pomery žalovanej odôvodňujú povolenie splácania žalovanej pohľadávky vo výške 25,- eur mesačne. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná je zamestnaná u Seven cafe, s. r. o., SNP 1 Sliach, ako čašníčka, s nástupom do zamestnania od 01. 06. 2016 na dobu neurčitú. Za vykonanú prácu jej patrí dohodnutá mzda 405,- eur za odpracovaný kalendárny mesiac, pri dohodnutej dĺžke pracovného času zamestnanca 40 hodín týždenne. Po odrátaní stravných lístkov má žalovaná príjem 335,- eur netto. Popri zamestnaní chodí externe na vysokú škodu Technickú univerzitu, drevársku fakultu vo Zvolene, kde platí za školský rok školné 600,- eur. S externým štúdiom má spojené aj zvýšené výdavky na školské potreby, skriptá, knihy, seminárne práce, fotenie vecí do školy. Býva spolu s mamou a mladším bratom v trojizbovom byte, kde brat má 16 rokov a navštevuje strednú školu. Jej matka je zamestnaná, ale jej príjem je nízky 240,- eur mesačne a spláca hypotéku na 21 000,- eur. Matke žalovaná prispieva 50,- eur na domácnosť, a to nepravidelne, nakoľko jej to niekedy nevyjde. Má zdravotné problémy, je alergička a zakupuje si lieky vo výške 20,- eur mesačne. Ostatné výdavky sa týkajú bežných výdavkov, ako stravy, hygieny, oblečenia, bývania, atď.

9. Nakoľko v konaní nebol preukázaný príjem žalovanej, ktorý by odôvodňoval vyššie splátky žalovanej pohľadávky, poprípade uhradenie žalovanej pohľadávky naraz, preto odvolací súd odvolaniu žalobcu nevyhovel v plnom rozsahu. Povolenie splátok v zmenenej výške, a to po 25,- eur mesačne, podľa názoru odvolacieho súdu je primerané s poukazom na finančnú situáciu žalovanej, ako aj jej preukázané výdavky, ktoré skutočnosti odvolací súd zohľadnil pri rozhodovaní. V uvedených splátkach žalovaná uhradí žalovanú istinu spolu s príslušenstvom približne za dva roky, ktorá doba podľa názoru odvolacieho súdu nezasiahne neprimeraným spôsobom do práv žalobcu.

10. Rozsudok okresného súdu odvolaním napadol žalobca aj čo do výroku ohľadom nepriznanej náhrady trov konania za právne zastúpenie.

11. V tejto časti odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne, a preto ho potvrdil.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. V zmysle ust. § 257 CSP je možné výnimočne nepriznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, avšak použitie daného ustanovenia zákona, musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu, musí mať vždy výnimočný charakter a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Okresný súd správne vyhodnotil a prihliadol na dôvody hodné osobitného zreteľa v predmetnom konaní, keď vychádzal z osobných, majetkových, zárobkových a iných pomerov účastníka, ako aj na predmet sporu, pričom tieto okolnosti jasne a zrozumiteľne konkretizoval a prihliadnutie na ne náležite podrobne odôvodnil. Okresný súd správne vyhodnotil a všímal si aj okolnosti, ktoré viedli strany konania k uplatneniu práva na súde, ako aj ich postoj v samotnom konaní. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením a názorom okresného súdu uvedeným v jeho rozhodnutí a na tieto dôvody v podrobnostiach odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Rozhodnutie okresného súdu v časti nepriznanej náhrady trov konania za právne zastúpenie považuje odvolací súd za správne a dostatočne odôvodnené v súlade s ust. § 220 CSP. V zmysle ods. 2 ust. § 387 CSP, preto odvolací súd toto rozhodnutie bližšie neodôvodňoval. Námietku žalobcu, a to konkrétne, že rozsudok je nepreskúmateľný a písomné vyhotovenie je v rozpore s ust. § 220 CSP odvolací súd preto nepovažoval za dôvodnú.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní mala každá strana čiastočný úspech, preto odvolací súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).